

Antonia Pavlic
7019 — 60th Lane
Ridgewood St.
Brooklyn, N.Y. 11227
7-8-8

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 1, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

NO. 189

Kdo vodi v tekmi na Luno: ZDA ali ZSSR?

Strokovnjaki sodijo, da sta kljub zadnjemu ruskemu uspehu z Zondo 5, Rusija in Amerika v tekmi na Luno še vedno vstric.

WASHINGTON, D.C. — Uspes ruske vesoljske ladje Zond 5 sredi meseca, ki je poletela do Lune, to obkrožila, pa se nato vrnila na Zemljo, je povečal ruske upe, da utegnejo prvi priti na Luno. Vendar to še dolgo ni gotovo, Amerika je sicer v zadnjih letih nekaj popustila v svojih naporih, toda je načrt vendar privedla že tako daleč, da utegne prvi Amerikanec stopiti na Luno še pred koncem prihodnjega leta, če ne pride od kakih novih težav in če bodo seveda vsi predvideni preskusi uspeli.

Tako je za 11. oktober določen vzlet vesoljske ladje Apollo, ki naj bi 11 dni krožila okoli Zemlje, da bi imeli trije astronauti v njej dovolj možnosti preskusiti vse njene sposobnosti, pa odkriti tudi njene morebitne pomanjkljivosti. Ta polet bo vodil znani astronaut W. Shirra.

Če bo polet Apolla v oktobru uspel in ne bo v vesoljski ladji odkrita nobena temeljna ali druga večja pomanjkljivost, potem bo poletela nova vesoljska ladja iste vrste v decembru, verjetno okoli Božiča proti Luni, krožila okoli te en dan, pa se vrnila na Zemljo.

V kolikor bi tudi ta polet v celoti uspel in ne odkril nobenih novih težav za pristanek astronautov na Luni, je možno, da bo še pred koncem leta 1969 napravljen poskus poleta proti Luni in pristanke na njej.

Rusi imajo nekako enake načrte, le da obstoji razlika med rusko in ameriško vesoljsko ladjo ter med obojnimi načini poleta. Strokovnjaki, ki poznajo načrte obeh, Amerike in Rusije, trdijo, da sta v naporih za prvi polet na Luno vstric, izid tekme bo nemara odločila sreča.

Tripalo: Močemo socializem brez delavskih laborijsč

ZAGREB, SFRJ. — Eden vodilnih komunistov na Hrvaškem Mika Tripalo je izjavljal tu, da so se Jugoslavlani odločili braniti. Za to odločitvijo ne stoji le odločnost ohraniti svobodo, ampak tudi odločnost braniti svoj lasten načrt socialističnega razvoja.

„Mi hočemo socializem brez prisilnih laborijsč, socializem, v katerem ne bo policija vodila ideološkega boja, v katerem je delavec politični odločevalec in gospodar svojega dela, ne pa politična brezoblična množica, v katerem so vsi ljudje enaki in imajo vsi narodi in narodnosti enake pravice, mi hočemo socializem visoke življenjske ravni brez na pol praznih trgovin...“ je razlagal Tripalo svojim poslušalcem.

Vremenski
prerok
pravi:

Sončno in toplo. Najvišja temperatura okoli 75.

Gaelano na Portugalskem je začel plesati na vrvi

LIZBONA, Port. — Vsa portugalska politična javnost je z napetostjo pričakovala prvi govor novega ministrskega predsednika dr. Caetana in je bila vesela, ko je zvedela, da bo novi portugalski politični voditelj skušal plesati na vrvi. V svojem primeroma kratkem govoru na televiziji je namreč najprvo poudaril velike zasluge svojega prednika, ki jim ni odrekel spoštovanja in vpoštevanja. Seveda je poudaril, da se bo držal njegovih smernic, toda ni izključil možnosti, da bo uveljavljal tudi reforme.

Ves njegov govor je kazal željo, da se ne zameri vsem tistim gospodarskim in političnim krogom, ki so do sedaj imeli največ koristi od Salazarjevega režima, da pa obenem ne ubije upanja Salazarjeve opozicije na reforme. Dr. Caetano je posebno poudaril, da bo nadaljeval vojno v Afriki (potolžil je vojaške kroge), da bo nadaljeval bolj proti komunizmu (zadovoljni so bili vsi protikomunisti) in da bo skrbel za red, mir in zakonitost, na čemur je zainteresirana široka javnost.

Zanimivo je bilo, da so govor dr. Caetana dobili časnikarski in politični krogi že 5 ur pred nastopom dr. Caetana na televiziji. Tako sta mogla dva vodilna katoliška in socialistična politika takoj po govoru dati svoje pripombe. Oba sta seveda podčrtala tistih par Caetanovih stavkov, ki so se nanašali na možnost reform. Oba sta izrazila upanje, da je za Portugalsko minila doba „zamrznjene politike“.

Tudi prihodnje leto brez vize v Jugoslavijo?

BELGRAD, SFRJ. — Jugoslovanska turistična zveza je predložila vladi, naj bo tudi prihodnje leto, kot v preteklih dveh, dovoljen vstop tujcem v Jugoslavijo brez vize. Predložila je, naj bi smeli ostati v Jugoslaviji tujci brez potnih listov s posebnim dovoljenjem, izdanim na meji, dva tedna namesto enega, kot je to v veljavi letos.

Sodiijo, da bodo oblasti predog Turistične zveze sprejele, ker je v preteklih letih bila ukinitve vize zelo koristna tujskemu prometu.

Ču En-laj dolži ZSSR zbiranja čet na meji

Predsednik vlade Ljudske republike Kitajske je obdolžil Sovjetsko zvezo zbiranja čet na kitajski meji in „vojaškega izzivanja“.

HONG KONG. — Na sprejemu v čast albanskemu podpredsedniku vlade na predvečer proslave 19. obletnice proglavitve Kitajske ljudske republike, je predsednik vlade Ču En-laj zagotavljal kitajsko podporo Albaniji in svaril Moskvo pred vsakim poskusom uporabe sile proti njej.

Po kopnem bi bila ta možna edino preko južne Jugoslavije, kjer zahtevajo Bolgari za sebe jugoslovansko Macedonijo. Z morske strani lahko nastopi Sovjetska zveza neposredno proti Albaniji, saj ima v Sredozemlju trenutno močno skupino vojnih ladij, ki jo je komaj pred enim tednom še ojačila z dvema rušilcema in novo mosilko helikopterjev Moskvo. Albansko pristanišče Valona in otok Sazano sta bili do leta 1961 nekaj časa oporišči za sovjetske podmornice. Ko se je tedaj Albanija sprla s Sovjetsko zvezo, je nekaterim od sovjetskih podmornic uspelo o pravem času odpluti, nekaj pa so jih Albanci ujeli.

Predsednik vlade Ču En-laj je obdolžil Sovjetsko zvezo zbiranja vojaštva na meji rdeče Kitajske, stalnega kršenja kitajskega zračnega prostora in drugih oboroženih izzivanj. Zastopniki Vzhodne Nemčije, Poljske, Madžarske in Mongolije so ob tem napadu Ču En-laja na Sovjetsko zvezo zapustili slavje. Sovjetski zastopnik na to ni bil povabljen, bolgarski pa se menda vabilu ni odzval.

Čez 5 let mu bodo dali prav?

WASHINGTON, D.C. — Predsednik L. B. Johnson bi rad pripeljal vojskovanje v Vietnamu v položaj, ko bi bilo mogoče videti uspešen konec za ZDA. Do tega naj bi vojno pripeljal nato novi predsednik.

L. B. Johnson je prepričan, da mu bo ameriška javnost dala v tem vprašanju prav kljub vsej sedanjí kritiki, predno bo poteklo pet let.

Iz slov. naselbin

LORAIN, O. — Preteklo sredo je umrl po 3 mesecih bolezni v bolnici sv. Jožefa 55 let stari Louis A. Durjava s 2509 E. 37 St., strojnik na parniku Johnstown in uslužbenec Bethlehem Steamship Corporation. Pokojni je bil rojen v Lorainu in tam obiskoval šolo. Zbolel je na ladji 1. julija v bližini Sault Ste. Marie, Mich. Zapustil je ženo Ruby, pastorica Williama Boeglin, brata Edwarda in sestri Mrs. Leo Sikorski ter Mrs. George DeTillio. Pogreb je bil v soboto zjutraj.

Prvi prebitek v trgovski bilanci SFRJ z ZDA

BELGRAD, SFRJ. — V prvi polovici letošnjega leta je Jugoslavija prvič v letih po drugi svetovni vojni v Združene države več prodala, kot je tam kupila. Izvoz SFRJ v ZDA je bil vreden v tem času 44,2 milijona, uvoz iz ZDA pa 40,9 milijonov.

Jugoslavija je izvozila v ZDA za 4,8 milijonov konzerviranega mesa, za 17,4 milijone svinca, cinka in drugih kovin brez železa, za 0,48 milijona sadja, za 0,16 milijona alkoholnih pijač, za 6,4 milijone pohištva in še večje količine obleke, usnjenih in lesnih izdelkov. Padel je v zadnjem letu izvoz električnih strojev (miniaturnih električnih motorčkov) in tobaka.

Iz ZDA je SFRJ uvozila letos manj bombaža, olja, pšenice, soje, strojev pa približno toliko kot lani.

Štrajk v pristaniščih ob Atlantiku „na ledu“

NEW YORK, N.Y. — Ker so razgovori o novi kolektivni delovni pogodbi pristaniškega delavstva običali, je unija začela opolnoči štrajk v vseh pristaniščih ob Atlantiku. V zadnjih 20 letih ni bila sklenjena niti ena kolektivna pogodba z unijo pristaniškega delavstva brez štrajka.

Zvezna vlada je takoj po razglasitvi štrajka v okviru Taft-Hurtleyjevega zakona zahtevala njegovo odložitve za 60 dni, da bodo pristaniške družbe in unija pristaniškega delavstva imele priložnost „ohladitve“ sporov in iskanja sporazuma.

DR. KIESINGER PRIZNAL ZAČASNO VODSTVO PARIZU

Za DeGaullovo obljubo, da bo Francija izpolnila svoje zavezniske in vojaške obveznosti v okviru NATO do Zahodne Nemčije, je nemški kancler dr. Kiesinger obljubil podpirati Francijo v njenih stališčih v Evropski gospodarski skupnosti.

BONN, Nem. — Zahodna Nemčija se nahaja trenutno v izredno težkem zunanjepolitičnem položaju. Njena glavna varuhinja Amerika je preveč zaposlena z volivno kampanjo in vojskovanjem v Vietnamu, da bi se mogla brigati za Evropo tako, kot želi bonnska vlada. Na drugi strani postajajo protesti in grožnje, ki prihajajo iz Moskve, vedno bolj nasilni. Seveda ne verjame nihče, da je moskovsko taktiko treba vzeti resno, nekaj strahu je pa Kremenlj vendarle nagnal v nemška srca. To se je videlo že takrat, ko je nemški kancler dr. Kiesinger želel, da se sestanejo državni poglavarji NATO in povedo Moskvi, da se ruskih pretenj ne bojijo. NATO niti ni videl take nevarnosti, zato se jim je zdelo zadosti, da se sestanejo zunanji ministri NATO v New Yorku, kot gostje državnega tajnika Ruske in se pogovorijo o nalogah NATO v prid Zahodni Nemčiji.

Pretekli teden je prišel v Bonn na svoj reden obisk predsednik Francije De Gaulle, kot je predvideno v francosko-nemški pogodbi o prijateljstvu. Običajno ni tem sestankom nihče pripisoval posebne važnosti, sedaj jo je pa De Gaulle in dr. Kiesinger sta se namreč dogovorila:

1.) ako bi Moskva začela izvajati nad Zahodno Nemčijo kakršno koli nasilje, bo Francija točno izpolnjevala vse obveze iz pogodbe NATO. Zato je dr. Kiesinger obljubil:

2.) da bo vpošteval nasvet De Gaulle, da poglobi francosko-nemške stike in pristane na „prednostno sodelovanje“, ki naj sproži dvostranske razgovore.

3.) da bo Zahodna Nemčija sledila francoskemu vodstvu v Evropski gospodarski skupnosti. Bistvo sporazuma tiči torej v kompenzaciji: Francija bo pod-

Iz Clevelanda in okolice

Zalostno sporočilo — Mrs. Ana Rebol, 18220 East Park Dr., je prejela včeraj žalostno sporočilo, da ji je v Podlipi pri Vrhniki umrl brat Franc Slabe, star 67 let, kjer zapuščala ženo Johano, tri sinove in tri hčerke. Poleg omenjene sestre je pokojnik zapustil tudi tri sestre v Sloveniji, v Clevelandu pa še sestro Mrs. Jennie Zagorec.

Seja — Društvo Carniola Hive št. 493 I.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v SND na St. Clair Avenue, soba št. 1.

Klub slov. upokojencev v Euclidu ima v četrtek, 3. oktobra, ob dveh popoldne sejo v SDD na Recher Avenue.

V bolnici — Znani rojak Henrik Kremžar, 3304 St. Clair Avenue, je v St. Vincent Charity bolnišnici, kjer je preстал težko operacijo. Običajni niso dovoljeni.

Državlanski tečaj — Od 9. oktobra do 11. decembra bo vsako sredo od 6.30 do 8.30 zvečer v Main Library tečaj za pridobitev državljanstva. Tečaj je brezplačen in je dostopen vsakomur. Za podrobnosti kličite 781-4560.

Postojanka v Afriki — Eden od policajev v glavnem stanu 6. policijskega okraja v Clevelandu je dejal zastopniku lista „Plain Dealer“, da je njegov glavni stan „kot britska postojanka v Afriki“, ločen in zapuščen od bele večine, pa tudi od mestne hiše.

Vesten poštar — Oblasti so prijele poštarja J. F. Fennerja s 3690 E. 131 St., ker je pošto za S. Green Rd. in Greenvale Drive v St. Euclidu, vsega skupaj okoli 200 kosov, enostavno zapeljal domov, namesto da bi jo, kot je bilo določeno, 13. septembra raznesel. Proti jamščini \$1000 so ga izpustili, dokler ne bo klican pred sodišče, kjer ga lahko kaznujejo z do 5 let zapore in \$2000 globe.

Dolga vožnja — Včeraj popoldne je neki tovarnjak na Memorial Shoreway stresal steklene črepinje na dajavo preko 3 milj in s tem zavrl ves promet za poldrugo uro.

Nova vrsta azijske influence v deželi

ALTANTA, Ga. — Prvi slučaj nove azijske influence, ki jo prinaša virus A2-Hong Kong-68, so bili že ugotovljeni v raznih krajih naše dežele. Nova vrsta influence nemara ne bo posebno nevarna, pa bo vendar povzročila marsikomu hude težave. Prišla na pogreb predsednika pokrajinske vlade D. Johnsona.

NEW YORK, N.Y. — Včeraj je prišel sem za 10 dni državni tajnik D. Rusk na zasedanje ZN. Včeraj se je sestal z glavnim tajnikom ZN U.タントm. nato pa sprejel zunanjega ministra Ebana, s katerim se je razgovarjal o položaju na Srednjem vzhodu. Tekom svojega zadrževanja v New Yorku bo Rusk govoril z zunanjimi ministri kakih 80 držav, članic ZN, ki so prišli sem na zasedanje glavne skupščine. Imel bo tudi posvet z zunanjimi ministri NATO držav.

Eden od 8 na podpori!

NEW YORK, N.Y. — Mestni komišener za socialno skrbstvo je dejal, da bo pred koncem leta od vsakih 8 prebivalcev mesta eden na javni podpori. Ta že zdaj stane \$1,130,000,000.

Švedski socialisti postali vodilna socialistična sila v Evropi

STOCKHOLM, šved. — Švedski socialisti so že 36 let na vladi. Pri letošnjih volitvah so jim pa vse okoliščine prorokovale poraz. Stranka se je obrabila pri vladanju, ki je trajala celo generacijo, stranka ne drvi za novimi idejami, akoravni se jim ne izogiba. Stranka se ni odpovedala starem načelu, da je za zdravo socialno politiko treba imeti tudi zdravo gospodarsko podlago. Skratka: za sodobne razmere se je postarala. Padla bo kot žrtev pojemanja zanimanja za socialistično politiko, ki se kaže povsod v Evropi.

V Angliji so na primer socialisti lepo zmagali še l. 1966, od takrat pa neprenehoma izgubljajo pri vsakih nadomestnih volitvah. Francoski socialisti so letos pogoreli pri zadnjih parlamentarnih volitvah, dočim so komunisti kolikor toliko ohranili svoje pozicije. V Italiji je Nennijska socialistična stranka doživela pri parlamentarnih volitvah tako hud poraz, da je zapusti-

la vladno koalicijo in odprla vrata vladni krizi, ki še danes ni dejansko končana. Svoj političen pomen so zgubile tudi socialistične stranke v malih evropskih državah, na Norveškem so zgubile volitve leta 1965, na Danskem pa letos; tudi na Nizozemskem in v Belgiji socialisti pešajo.

Vse to je kazalo, da bo enaka usoda zadela tudi švedsko socialistično stranko. Pa jo ni. Stranka je celo dodala svojih večini nekaj novih mandatorov. Seveda je to treba pripisati ne pričakovane izrednemu dogodku: vdoru sovjetskih čet v Češkoslovaško. To je tako razburilo švedske volivce, da so trumoma zapustili komunistično stranko. Komunisti so zgubili od 8 kar 6 mandatov, dobili so jih pa socialisti.

To je sicer srečen slučaj, toda zakaj ne bi v politiki smela pomagati tudi sreča? Zato gledajo sedaj vse evropske socialistične stranke na švedsko socialistično stranko

kot vzor, kako se je treba držati na oblasti in se celo okrepiti. Švedski recept je primeroma preprost: v domači politiki nadaljuje stranka sedanja socialna politika, ki je ustvarila na švedskem najvišje narodno blagostanje v Evropi. Še titovci ga odkrito občudujejo. Pri tem zasebne pobude ne preganja, skuša z njo sodelovati, kjer jo pa omeji in pri tem trpijo pridobljene pravice, jih vlada odškoduje.

V švedski zunanji politiki vlada zdrava pamet in hladen razum. Švedska je proti vojskovanju v Vietnamu, je pa tudi proti uničevanju plemena Ibo v Biafri v Afriki. Ostro je vlada nastopila tudi proti sovjetskemu vdoru v Češkoslovaško. Stranka si je znala tudi pridobiti zaupanje mladine. 12% volivcev je šlo letos prvič na volišča, po večini so glasovali za socialiste. To je pojav, ki ga v drugih državah ne najdemo.

Pri tem je švedska mladina ravno tako razposajena kot

na primer naša ali francoska ali nemška ali italijanska. Vendar tiči v njej domača družinska vzgoja, ki mladini po občutku pove, kje je meja dovoljenega. Zato vlada na švedskem mir in red, ki se tujci, ki je na primer navajen na ameriške homatije, zdi že skoraj dolgočasen.

Oči evropskih socialistov so torej obrnjene proti Švedski, ne bodo pa tam odkrile nobenih posebnih novotarij. Glavna umetnost švedskih socialistov obstoji v tem, da znajo plavati s časom in se stalno prilagajati spreminjajočim se razmeram. Pri tem gleda stranka, da je v stalnem stiku z volivcem, ne pozna ga le ob volitvah. Stalen stik z volivci in posluš za potrebe vsakdanjega življenja, to je švedskim socialistom pomagalo do zmage.

Evropski socialisti to vedo, niso pa še našli prave metode, kako bi ta gesla uspešno uporabljali.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države:**
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:**
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 189 Tuesday, Oct. 1, 1968

Kongres admira

Vodilni kongresniki in senatorji so se sporazumeli, da naj bo letošnje zasedanje obeh domov končano 5. oktobra. Pred očmi jim je bdela potreba, da naj imajo kongresniki in senatorji, ki kandidirajo, vsaj mesec dni za volivno agitacijo. Sedanji način volivne kampanje jim je namreč postal zaradi svoje napornosti zelo zopr. Ves teden so morali biti v Kngresu, ker so bila vsak dan glasovanja v plenu in v odborih, v sobotah in nedeljah so pa letali okoli volivcev, ki pa niso varčevali s kočljivimi vprašanji, ki je bilo treba nanje dajati kolikor toliko zadovoljive odgovore.

V podobni zagati so bili brez razlike republikanski in demokratiški kandidati. Republikanci vidijo zmago pred vrati, toda ne bo jim padla v naročje kot zrelo jabolko. Nijajo namreč v svojem predsedniškem kandidatu Nixonu privlačnega politika, ki bi potegnil za seboj javnost vse dežele. Na Nixona se ne morejo opreti, kot so se svoje dni lahko na Eisenhowerja, saj bi marsikje Nixon sam potreboval njihovo pomoč. Pa vkljub temu republikanski veljaki ne obupujejo. Optimisti med njimi že vidijo republikansko večino v predstavnem domu. Ni to upanje izključeno, toda na obzorju take večine še ni. Na obzorju je druga večina: sedanja konservativna koalicija, ki bo pa prihodnje leto še bolj konservativna, kot je letošnja. Ako ji dodamo še Nixona, se bodo napredni člani kongresa obeh strank močno praskali za ušesi. Sicer bodo sami zakrivil tako stanje; zakaj se pa tako prepirajo med seboj?

Demokratiški kandidati gredo na agitacijo z mešanimi občutki. Na blesteče večine ne računajo več. V senatu jo bodo še imeli, ker jim bo ostala še iz sedanjega senata. V predstavnem domu je njihova večina na tehtnici, morda jo bodo obdržali, morda pa tudi ne. Kdo bi pri taki politični bodočnosti šel z veseljem in pogumom v volivno borbo?

Sicer je pa konec na dan 5. oktobra še dvomljiv. Kongres je res opravil glavno delo na nakazilnih zakonih. Konča ga lahko, ako hoče, v par dneh. Premagati je treba le vprašanje sklepčnosti, ki je bilo že zadnjih par tednov zelo pereče. Vsak dan je bilo težje spraviti toliko senatorjev in kongresnikov na Kapitol, da bi bile seje vsaj za minute glasovanja sklepčne. Sitneži so ravno takrat predlagali ugotavljanje kvoruma. Večinoma so to delali v želji, da zavlečejo glasovanje o zakonskih predlogih, ki jim nasprotujejo. Predsedniki plenuma in odborov so morali biti neprestano pripravljani, da privabijo na vse mogoče načine zadostno število senatorjev in kongresnikov na glasovanje. V tolažbo jim je le skušnja, ki pravi, da je vsako drugo leto tako.

Glavna ovira za napovedani konec zasedanja leži v senatu. Tam se je mala skupina senatorjev zarotila, da bo preprečila glasovanje o kandidatu za predsednika vrhovnega federalnega sodišča Fortasa. Problem ni posebne politične važnosti, je pa postal vsem neprijeten, ker je očitno, da je vse skupaj le politična igra, kdo je politično močnejši, ali predsednik Johnson ali njegovi nasprotniki v senatu. Nasprotniki imajo pač Johnsona v želodcu že dolga leta, zato bi mu vsaj zadnje ure kongresnega zasedanja radi pokazali, kako nizko je padla nekdanja predsednikova politična moč. Ugledu našega Kongresa doma in na tujem to politično natezanje ne bo prav nič koristilo.

Ker torej dan 5. oktobra še ni pribit, — lahko se pripeči še kaj, kar ga bo pokopalo —, iščejo kongresni veljaki načine, kako bi končali zasedanje vsaj dejansko, ako že ne formalno. V tem oziru je prišlo na dan že par predlogov. Nekateri mislijo, da bi bilo treba zasedanje podaljšati do srede oktobra ali še dalje, pa dati kandidatom vendarle priliko za agitacijo. Seje v predstavnem domu naj bi bile le dvakrat na teden, pa še takrat bi trajale le kratek čas, štet v minutah. Senat bi pa po svoje zabijal čas, ako hoče. Drugi zopet mislijo, da bi bilo treba nadaljevati kongresno zasedanje tudi po volitvah. Tehnično je to mogoče, toda politična skušnja odsvetuje to pot. Kongresna zasedanja po volitvah še nikoli niso rodila plodnega dela, celo takrat ne, kadar je bil poslujoči predsednik na novo izvoljen, česar pa letos ne bo.

Tako stanje v Kongrsu izključuje sveda vsako novo zakonodajo. Kongres bo vesel, ako izglasuje poleg nakazilnih zakonov še nekaj drugih, ki je na njih zainteresirana naša javnost. Zato bo večina nerešenih zakonskih predlogov čakala na prihodnji kongres in bo tudi potem tam obležala, ako bo novi Kongres res tako konservativen, kot napovedujejo.

Vsa sreča je še v tem, da se je mednarodna napetost, ki jo je sprožila tragedija na Češkoslovaškem, tako hitro plegla. Radi nje ni nobenih novih političnih viharjev na obzorju. Prišeci pa na tak optimizem ne bi mogli. Moskva se menda pripravlja na mednarodni komunistični kongres, ki naj bi bil že koncem novembra. Ako ji ta načrt spodleti, kdo ve, kam se bo zaletela njena jeza?

Naša domača volivna kampanja na delo in konec Kongres ne bo dosti vplivala. Kar je imela vpliva, je že izčrpan. Sicer pa imajo volivci letos čisto druge skrbi: se ne menijo, kaj je Kongres delal in česa ni napravil, njihove misli so drugod in te bodo merodajne, kakšno podobo bo imel prihodnji.

BESEDA IZ NARODA

ŠEPET POD TURNOM

Piše rojak iz prestolnice.

WASHINGTON, D.C. — Kar sem zadnjič napisal o naših političnih v Floridi, je vse bilo in je čista resnica. Dozdeva pa se mi, da sem hotel preveč povedati v eni sami sapi. Nekateri bralce sem menda celo, kako bi rekel, zmedel nekako. Jana je, na primer, hotela vedeti, odkaj ima Father Ceglar kravo. Le kje naj bi jo držal, ko se tako pridno uči (gospod pater namreč, ne krava). Zato bom kar zdajle napisal kraj, čas in osebe tako, kot napravijo pisatelji v začetku drame ali igre. Kraj je Samsula, slovenska naselbina, devet milj zapadno od New Smyrna Beach. New Smyrna Beach leži ob atlantski obali 15 milj južno od svetovno znane Daytona Beach. Gospod in gospa Ceglar, Jože in Milka, živita v Samsuli. Tam imata farmo. Jože Ceglar, po domače Ščitnikov iz Stične, je bil za krstnega botra našemu Francu. Francek je bil rojen v New Smyrna Beach. Mici je črna, štirinogata rogata krava čiste pasme. Njo je klopotača pičila v nos. Micka je pa moja preljuba soproga in Bog ne daj, da bi jo karkoli, kjerkoli in kdajkoli kaj pičilo. Pika. Mislim, da je zdaj vse črno na belem in ne bo nobenih nesporedumov.

Zdaj torej lahko varno nadaljujem. Deset let nas ni bilo v Florido. In vendar je to desetletje preteklo veliko hitreje, kot bi si mislil. Pa je že tako z nami, človeki, da se nam pot vnaprej zdi tako strašansko dolga, pot za nami pa skoro vedno prekratka. Veliko rojakov je med tem časom odšlo iz Floride na veliki pomenek z Bogom. Dobro gospo Franco Grbcove smo zamudili za komaj mesec dni. Pa je bila dobra žena, mati in Slovenka. Rojena v Dobravljah na Krasu iz Črmetove družine, se je že tamkaj poročila s Frankom Grbcm. Potem sta imela v Trstu v Via Molinavento trgovino in mlekarno, on pa je delal tudi v solarnah. Kdor je imel kdaj opravka s tem delom ve, kako težko in naporno je. Leto 1913 sta se preselila v Ameriko. Večinoma so živeli v Loraine in Kenton, Ohio, do leta 1944, ko sta se preselila v Florido v Samsulo. Frank je umrl že pred leti, Franci pa je Bog dal doživeti visoko starost 85 let. Zapustila je sinova Henrika v Tampa, Fla., in Franka in hčer Jolando v Kentonu, Ohio, ter brata Antona Cerneta v New Smyrna Beach. Pogreb je bil 7. julija iz cerkve Srca Jezusovega v New Smyrna Beach. Pokopal pa jo je moj dolgoletni prijatelj, župnik Father Donlan. Počivaj v miru, Franca, in naj ti bo lahka ameriška zemlja, na kateri si preživela več kot pol stoletja!

To vse skupaj postaja nekako preveč žalostno. Bom rajši drugič nadaljeval.

SVETIŠČE. — Tukajšnji krajevni odbor za slovensko kapelo je z veseljem izbral priliko, ki se je spet ponudila. Č.g. pater Ceglar se je vrnil med svoje latinske bukke na Katoliški univerzi in le naravno je bilo, da ni odbil iskrene prošnje. Kakšne? kot lansko leto, bo tudi letos, do nadaljnjega, vsako prvo nedeljo v mesecu ob 11h dopoldne slovenska maša v Narodnem svetišču Brezmadežnega Spočetja. Kot popreje, bo tudi topot darovana za vse dosedanje in bodoče darovalce za slovensko kapelo Marije Pomagaj — Our Lady of Brezje.

DROBTINICE. — To je pa

zraslo na ljubljanskih zeljnikih. Jaka in Cene sta jo kresala ponoči iz gostilne proti domu. Menila sta se o težavah, ki so se nagrmadile zavoljo režima in reforme. Pa je Jaka vzkliknil: "Veš kaj? Jaz imam idejo, ki bo rešila vse probleme. Okličimo samostojnost, potem pa takoj napovemo vojsko Ameriki. Le poglej, kako se dobro godi Nemcem, Italijanom in Japoncem." Cene je kar molčal. "Ti ne ugaša ta ideja?" je pobezal Jaka. "Saj to je vendar edina rešitev, genijalna, naravnost fantastična ideja. Kolosalna rešitev! Le nekaj me skrbi..." "Kaj pa?" je vprašal Jaka. "Vidiš," je odvrnil Cene, "težava je v tem, da bi Američani začeli mečkati z vojno tako, kot delajo v Vietnamu in bi potem mi vojno zares dobili." Da, to bi bilo pa res nerodno... B. C.

Vabilo na bazar

CLEVELAND, O. — Skupne obihjske podružnice Slovenske ženske zveze priredijo velik bazar v nedeljo, 13. oktobra 1968, v novi dvorani pri Sv. Vidu s prav pestrin in različnim programom.

Na ta dan se bodo vrata velike dvorane odprla že ob osmih zjutraj. Od 11.45 dopoldne do 2. ure popoldne bo pripravljeno okusno kosilo, goveja pečenka in vse, kar spada zraven. Ob 1.30 bodo članice izkušene v peki, pokazale, kako se zamesi testo za razno slovensko pecivo, potice, krofe, krhke flancate in štrudelj. To predvajanje bo posebno za mlade gospodinje zelo koristno. Če bi hotela katera od rojakinj darovati za ta bazar kaj domačega peciva, bo to hvaležno sprejeto, kajti na bazarju bo tudi stojnica z domačim pecivom, katerega boste lahko kupili.

Ob štirih popoldne bo modna razstava doma izdelanih oblačil (Style Show). Nato bodo nastopile mladenke s taktirkami, Juniors Twirlers. Nekaj novega na letošnjem bazarju Skupnih podružnic SZZ bo tako imenovana "Penny Social" zabava, ki bo razveselila mlade in stare. Kot že omenjeno, bodo naprodaj krofi, potica, kruh in različno pecivo. Podružnice bodo imele po dvorani postavljene svoje mize, na katerih bodo razstavljene lepi predmeti za nakup božičnih daril.

Pridite, članice Slovenske ženske zveze, pridite rojaki in rojakinje na ta svojevrsten bazar. Vse cenjeno občinstvo je prav prijazno vabljen. Pri vratih se bo pobiralo vstopninski dar 25 centov. Čisti dobiček bazarja bo za Slovensko kapelo v Washingtonu, D.C.

Dorothy Strnisa, članica podr. št. 25 SZZ

Sijajen sprejem škofa dr. M. Drževića v Kanadi

CLEVELAND, O. — V petek zvečer, 6. septembra, po 7. uri je priletel mariborski škof iz Kalifornije in ostal eno noč zopet v svojem "glavnem stanu" v župnišču pri Sv. Lovrencu.

Na svojem 4-dnevnem obisku po Kaliforniji je bil v San Diegu, Los Angelesu in San Franciscu. Bil je ves čas gost župnika v Etiwandi, Father Horvatha. Ta mu je pripravil tudi slovesnostni banket, na katerem so se zbrali južnokaliifornijski Slovenci. Škof je prišel zelo zadovoljen z obiska v Kaliforniji,

Hvalil je lepoto krajev, pripovedoval o pravljičnem Disneylandu, kjer se je celo vozil v "podmornici". Srečal je skoraj vse slovenske duhovnike, ki delujejo v Kaliforniji. V San Franciscu so se pri župniku Fr. Vitalu Vodušku zbrali duhovniki, ki delujejo v zapadnem delu Kalifornije. Zelo je bil vesel, da je v San Franciscu našel grob svojega strica Jakoba Ozvalda, ki je odšel v Ameriko tisto leto, ko je bil škof rojen.

V soboto zjutraj, 7. septembra, naju je Father Mihelich zapeljal na letališče. Nekaj minut čez 10 sva že letela v Toronto. Pristali smo najprej na majhnem letališču v London, Ontario, kjer so nam pregledali potne liste. Kovčkov ni bilo treba odpirati, tudi škofu ne, čeprav ga je carinik zelo resno vprašal, celo dvakrat, če nima s seboj alkoholnih pijač ali cigar.

V Torontu na letališču so nas čakali č.g. Kopač, Jan in Petek. G. Petek je bil tam na obisku na svojem povratku iz Evrope. Tudi cerkveni pečovodja Blaž Potočnik je bil z njimi. Pri izhodu smo srečali philadelphijskega kardinala J. Krola, bivšega Klevelandčana, in se z njim nekaj časa razgovarjali. Kardinal in škof Držević sta pri razgovoru rabila kar štiri jezike: poljskega, latinskega, italijanskega in angleškega. Tako ni bilo treba tolmača in sta se dobro razumela. Father Jan nas je zapeljal v župnišče. Čudil sem se, kako lepo se je razvila okolica župnije Brezmadežne v zadnjih nekaj letih. Pri kosilu se nam je pridružil predstojnik kanadskih lazaristov, Fr. Andrej Prebil. Nameral nas je peljati na njihovo "letovišče", toda škof je bil utrujen in je rekel, da bo malo počival in se potem pripravljati na birmo.

Zvečer ob 6h je škof korakal v spremstvu devetih duhovnikov in čele vrste ministrantov skozi dolgi špalir skavtov in množice vernikov v cerkev. Pri glavnem vходу ga je deklica v narodni noši pozdravila in lepi slovenščini in mu izročila šopek rdečih nageljev, ki je bil ovit s trakovi slovenske trobojnice. — V cerkvi v prvih klopih pa je nestrno čakalo 78 birmancev in birmank s svojimi botri. Ko smo prišli do glavnega oltarja, je domači župnik Father Kopač z globokimi, iz srca prihajajočimi besedami pozdravil škofa.

Po teh pozdravnih besedah se je začela sv. maša. Šest duhovnikov nas jo somaševalo s škofom. Med mašo je ubrano pel domači pevski zbor pod vodstvom Blaža Potočnika. Po evangeliju je škof imel nagovor na birmance in jim potem podelil zakrament sv. birmne. Potrčil jih je za mlade vojske Kristusa, v kakor je sam dejal, da se bodo pogumno borili proti sovražnikom božjim, proti modernemu duhu uživanja in brezveststva. Ganljivo je bilo gledati veliko število vernikov pri sv. obhajilu. To je plod neumorne dela očetov lazaristov. Nehote mi je prišlo na misel, da se škof Slomšek gotovo ne kesa, da jih je za časa svojega škofovanja pripeljal v Slovenijo in jih nastanil v Celju. — Oni pa tudi Slomška niso pozabili in so v hvaležnosti res pristrčno sprejeli na obeh župnijah njegovega petega naslednika, škofa Drževića.

Maši je sledil slavnostni banket. Vsi sedeži do zadnjega so bili razprodani, to je 420. "Še enkrat toliko bi jih lahko prodali," je rekel župnik Kopač. To dejstvo nam najlepše dokazuje, kako dobro je bilo pripravljeno za škofov obisk in s kakim veseljem so ga kanadski Slovenci pričakovali. Med banketom je bil program v pozdrav in počastitev petega Slomškovega naslednika. Naprej je mladinski zbor pod vodstvom B. Potočnika zapel tri pesmi. Zborovodja sam je napovedoval pesmi: Ker je jutri praznik Marijinega rojstva,

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: October 1, 1968.
2. Title of publication: Ameriška Domovina.
3. Frequency of issue: Daily except Saturdays, Sundays, Holidays, and the first week in July.
4. Location of known office of publication (Street, city, county, state, zip code): 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio, 44103.
5. Location of the headquarters or general business offices of the publishers (Not printers): 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio, 44103.

6. Names and addresses of publisher, editor, and managing editor: Publisher (Name and address): Mary Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103; Editor (Name and address): Mary Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103; Managing editor (Name and address): Mary Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

7. The owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.): Mary Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

8. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities (If there are none, so state): None.

9. Paragraphs 7 and 8 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner. Names and addresses of individuals who are stockholders of a corporation which itself is a stockholder or holder of bonds, mortgages or other securities of the publishing corporation have been included in paragraphs 7 and 8 when the interests of such individuals are equivalent to 1 percent or more of the total amount of the stock or securities of the publishing corporation.

10. This item must be completed for all publications except those which do not carry advertising other than the publisher's own and which are named in sections 132.231, 132.232, and 132.233, postal manual (Sections 4355a, 4355b, and 4356 of Title 39, United States Code):

	Average no. copies each issue during preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net press run)	3011	3,011
B. Paid circulation		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	1,117	1,117
2. Mail subscriptions	1,844	1,844
C. Total Paid Circulation	2,961	2,961
D. Free Distribution (including samples) by mail, carrier or other means	0	0
E. Total distribution (Sum of C and D)	2,961	2,961
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	50	50
G. Total (Sum of E & F — should equal net press run shown in A)	3,011	3,011

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

Signed: MARY DEBEVEC, Mng. Editor
(Signature of editor, publisher, business manager, or owner)

bomo zapeli prvo pesem Marijinu. — Da bomo obudili spomine na domovino in v duhu poročali tja, bomo zapeli: Oj Triglav, moj dom. — Da vam, pravišeni, simbolično pokažemo, kako smo veseli Vašega prihoda, bomo zapeli: Škrjanček poje, žvrgoli. — Sledili so govori. Najprej je govoril predstojnik kanadskih očetov lazaristov, Father Andrej Prebil. Izrekel je pristrčno dobrodošlico škofu Drževiću kot petemu nasledniku Slomška, ki je imel tako zelo rad očete lazariste ter visoko cenil njihovo apostolsko in misionersko delo. Spomnil je škofa na mašo, ki jo je imel po svojem škofovskem posvečenju in pri kateri je bil Fr. Prebil organist. Kje sta se sedaj po tolikih letih zopet srečala. Med govorniki je bil tudi g. Lojze Ambrožič, ki je pozdravil škofa v imenu Slomškovega krožka, kateremu je on ustanovitelj in vodja. V izbranih besedah je naglašal moč Slomškove priprone. Kot dokaz je omenil dva čudeža, ki sta se ravno v Torontu zgodila na Slomškovo priprošnjo.

V imenu staršev je pozdravil g. Ludvik Stajan. Med posameznimi govori je Ciril Soršak s svojo folkorno skupino "Nagelj" predvajal narodne plese ob spremljavi mladih deklet s harmonikami. Ciril Soršak je povedal škofu, da takrat, ko ga je birmal ni mislil on ne škof, da ga bo kdaj v daljni Kanadi pozdravil kot vodja slovenske folklorne skupine.

Ves program na odru je spretno vodil in povezoval Stanko Ulčar, ki pri vseh dobrih stvareh tako rad pomaga. Na koncu je spregovoril škof sam. Zahvalil se je duhovnikom in vernikom za tako pristrčen sprejem. Izrazil je svoje začudenje, da je bilo v dvorani toliko mladih, da je "Mladinski klub" tako lepo nastopil na odru. Vesel je bil dejstva, da znajo mladi tako lepo slovensko govoriti. Bodril jih

je, naj še naprej radi govore in pojejo slovensko. Govoril je o Slomšku in Baragi, o velikem številu duhovniških poklicev doma in o zidanju bogoslovja v Mariboru. Še posebej je izrazil svoje veselje, da je imel priliko deliti v Kanadi zakrament sv. birmne dobrim slovenskim otrokom.

Po končanem banketu nas je Father Prebil peljal v drugo slovensko faro, k Mariji Pomagaj. Ura je bila že skoraj polnoči, ko smo se pripeljali do njegovega župnišča. Drugi dan je bila nedelja, 8. septembra, praznik Marijinega rojstva. Krasen sončni dan. Trg pred cerkvijo je bil poln ljudi; mnogo narodnih noš in skavtskih uniform. — Kako je bilo pri Mariji Pomagaj, je že lepo napisala Anica Resnik, ki ima tako dobro pero. Gotovo ste brali njen članek v Kanadski Domovini. — Jaz bi rad samo še dodal pozdrav, s katerim je mala deklica, oblečena v narodno nošo, pozdravila škofa ob vходу v cerkev:

Rodna mi zemlja lepa je
Kanada,
a jaz sem še vedno Slovenka.
Čast mi za to zares je velika,
na tujem pozdraviti našega škofa.

Veseli so ne le oče in mati,
da sem kaj ste prišli
škof mariborski.
Polni veselja smo tudi otroci,
ker slovenskega škofa imamo
med nami.

Čeprav je bila nedelja, so se vendar vsi slovenski duhovniki iz Toronta in tudi iz daljne okolice udeležili kosila v župnišču pri Mariji Pomagaj. Trinajst slovenskih duhovnikov je sedelo okrog škofa. V prav prijetnem in domačem razpoloženju smo se ločili okrog 3h popoldne. Father Turk nas je peljal s svojim avtom v Hamilton.

Father Varga

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Nekaj stare ljudske modrosti nam ne bo škodilo

Naši predniki so imeli navado reči: "V premisljivosti bodi podobni polžu, v dejanjih pa ptici." Kako malo pa svet danes razmišlja.

Glede mladine bi držala tale modrost: "Od mladega drevesa vejico še lahko odčehneš, od starega jo moraš odsekati." Ne čaka kaj starši, kdaj boste začeli "lomiti vejice".

Se ena o premisleku. "Pomisli, preden kaj rečeš: tudi beseda človeka ubije." Kaj pa če nepremišljeno besedo ali lažljivo trditvev celo zapišeš? In končno, kako boš obudil človeka, ki si ga na ta način ubil?

Naslednja pa pove, da so že včasih hodili zdama? Kdor gre z doma, ima namen, da se vrne. "Kdor je zdama, ima eno misel; kdor je doma, jih ima sto."

Zadnja pa ne potrebuje ne u voda in ne razlage. Življenje jo vsak dan sproti potrjuje. "Laž in zvijača pogineta, samo resnica in pravica ostaneta."

Iz misijonskega pisma za misijonsko nedeljo

Še nekaj misli iz pisma slovenskih misijonarjev v Zambiji.

"Naš zambijski misijon si je pridobil veliko prijateljev v domovini in povsod, kjer žive verjameri Slovenci, posebej še v ZDA in Kanadi. Tudi njim smo hvaležni za moralno oporo, ki nam jo nudijo s svojim zanimanjem za slovensko misijonsko delo, hvaležni smo za duhovno pomoč njihovih molitev in denarno podporo, ki nam omogoča, da lahko razvijamo misijonsko delo.

Brez Vas, dragi prijatelji, ne bi mogli niti misliti na graditev velike cerkve, katere zidove smo postavili ob prvi obletnici našega misijona. Tudi pokrita je že in okvirji oken in vrat so vzdani. Čeprav cerkev še ni dovršena, imamo v njej že od avgusta vsako nedeljo mašo za več kot 700 vernikov.

Zdaj nas čaka še mnogo dela, da bo cerkev urejena, kot se spodobi. Treba bo postaviti oltar, tabernakelj, klopi, spovednico, ograjo okrog cerkve, električno napeljavno, urediti okna in vrata, zakristijo in pisarno, treba bo cerkev pobarvati, nabaviti mašeno obleko itd.

Ob prvi obletnici našega misijona in pred misijonsko nedeljo 1968 slovenski zambijski misijonarji prosimo, dragi prijatelji, da nam še vnaprej pomagata pri ureditvi naših načrtov za uspešen razvoj misijona. Bog plačaj! Mi pa vam obljubimo bogat spomin pri sveti daritvi. Imena vseh darovalcev so vpisana v posebni knjigi naših dobrotnikov."

Na misijonsko nedeljo v mesecu oktobru bo v Torontu pri Mariji Pomagaj prilika pomagati vsem slovenskim misijonarjem pri ureditvi njihovih načrtov. In kaj so ti načrti? Zelo enostavno: pomagati potrebnim in širiti božjo resnico. Kdor želi pri tem pomagati, naj pravi dar za misijonsko prireditvev in naj kupi vstopnico za misijonsko nedeljo.

Misijonski por.

Najnovejše GRAMOFONSKE PLOŠČE iz starega kraja, televizijske in radijske aparate, pisalne in šivalne stroje, hiadimke, pralnice, plinske in električne štedilnike, foto in filmske aparate, kot tudi vso hišno opremo prodajamo na odplačilo po zelo ugodnih pogojih. Obrnite se s polnim zaupanjem na nas v svojem jeziku.

COMET RADIO
555 St. Clair Ave. W.
Toronto 10, Ont. Canada
535-7269

"29. oktober" — praznik demokratičnih Slovencev

Letos bomo demokratični Slovenci po svetu praznovali zlati jubilej narodnega osvobođenja, ki so ga pred 50 leti izvajali največji slovenski možje 20. stoletja: Janez Evagelist Krek, dr. Anton Korošec in škof Anton Bonaventura Jeglič. Okrog njih je bil pred 50 leti slovenski narod združen v zahtevi: proč od nemške Avstrije. In res, več kot 1000 let staro nemško gospodstvo nad našim narodom se je zrušilo in Slovenci so stopili skupaj s Hrvati in Srbi v narodno državo SHS. Nemštvo je Slovence tiralo gotovi smrti nasproti; pred 50 leti pa smo stopili na pot, ki vodi v življenje.

Ta narodni praznik bomo letos praznovali vsi demokratični Slovenci po svetu. V Torontu bosta dve proslavi. V soboto, 26. oktobra, bo v Slovenskem domu na 864 Pape Ave. slavnostni banket s pozdravi sodelujočih organizacij. Vstopnice za banket so že na prodaj in sicer po \$4.

V nedeljo, 27. oktobra, pa bo proslava s kulturno-pevsko akademijo v cerkveni dvorani na Manning Ave. Tudi to pripravljajo več narodno-kulturnih organizacij. Prav je, da se ob priliki našega narodnega praznika lepo in čim bolj dostojno pokažemo našim prijateljem, da bo slovensko ime poznano v družini narodov. Naj bi vsakdo rezerviral tisti konec tedna in se udeležil tega slovenskega slavlja v Torontu. Por.

Prvi minister ontarijske vlade se zahvaljuje

Predsednik "Društva Slovencev Baraga" je prejel od predsednika vlade Ontaria sledeče pismo:

"Dragi g. Marn! Mr. R. D. Kennedy, član poslanske zbornice za Peel South, ki se je udeležil '9. slovenskega dne' 28. julija letos, mi je prinesel dve knjigi, ki ste mi jih po njem poslali. Želim vam sporočiti, kako zelo cenim to Vašo ljubeznivo gesto. Bilo mi je žal, da nisem mogel osebno biti z Vami 28. julija; bilo je nemogoče. Na vsak način je praznovanje dneva bil velik uspeh. Z najboljšimi željami Vaš John P. Roberts."

Odbor Društva Slovencev Baraga je na 9. slovenskem dnevu poklonil vsem tujim gostom, predstavnikom drugih narodnostni in zastopnikom oblasti po dve knjigi. Prva je bila v angleščini pisana: "Ustoličenje koroških vojvod" dr. J. Felicijana, drugo je pa napisal dr. R. Čuješ, in sicer o škofu Baragi, kjer prikazuje slovenski doprinos k socialno-kulturnemu razvoju kanadskih Indijancev. Za ti dve knjigi se zahvaljuje prvi minister ontarijske vlade.

Por.

Slovenski park v Hamiltonu vahi na ples

HAMILTON, Ont. — Poletje gre h koncu, zato tudi naša aktivnost v Slovenskem parku, kateri je bil celo leto zelo živahen. Rosebno lepo je uspel mladinski dan, katerega se je udeležilo veliko število naše mladine. Pomerili so se v raznem športu, največ veselja pa imajo v plavalnem bazenu. Plavalni bazen nam prav dobro služi, poleti za kopanje, pozimi pa za drsanje.

Za zaključek letošnje sezone nam bo društvo pripravilo še veselo plesno zabavo, kot je to že v navadi vsako jesen. Zabava bo dne 12. oktobra v ukrajinski cerkveni dvorani na 1882 Barton St. E. (St. Nicholas Hall). Igrajo

vsem že znani VESELI SLOVENCICI iz Clevelanda, zato upamo, da bomo imeli zopet lep večer. Člani nam bodo postregli z dobro kapljico, njihove gospe pa nam bodo kaj dobrega pripravile za pod zob. Zato prijatelji in znanci, Slovenci iz bližnje in daljne okolice, na zamudite te lepe prilike, saj orkester Veseli Slovinci ne pride vsak teden v Hamilton.

Dalje vas že tem potom obveščamo, da priredi društvo Slovenski Park letošnje leto tudi plesno veselico za Silvestrov večer, kje, bomo še sporočili.

K obilni udeležbi vas vabi Odbor

Spomini

TORONTO, Ont. — Kar verjeti ne morem, da je že dvajset let, odkar smo prvi taboriščniki začeli prihajati v Kanado.

Taborišča Spittal, Judenburg in več drugih raztresenih po Avstriji so se počasi začela prazniti. V trumah smo začeli odhajati. Prvi so šli gozdarji, nato šivilje, krojači, poljski delavci in nato še truma fantov na železnico.

Težko smo se poslavljali, "le-seno mesto", kot smo ga tolikokrat imenovali, se nam je skozi leta prilepilo na srce. Kot begunci smo v njem našli košček domovine, v katerem smo ob dobro organiziranem taboriščem življenju ohranjali svoje slovenske običaje. Ko smo odhajali in si želeli sreče onstran morja, se mi je zdelo, kakor da se poslavljam od domače vasi. V njem so ostali spomini, morda celo skrita ljubezen, ki se je ob odhodu šele prav pokazala, zato skoro ni bilo fanta, brez "pušeljca". Koliko izrečenih obljub in skrito potocih solza je takrat privrelo na dan, ve samo Bog. Tako smo mnogi zapuščali taborišče, na katerega mi bodo kljub bedi in negotovosti ostali lepi spomini.

Vožnja in prihod v Kanado sta bila nad vse zanimiva. Večino nas je pobrala železnica, nekaj jih je šlo v Battawo, ostali so se pa raztresli po celem Ontariu. V začetku je bilo hudo, jezik se nam je lomil, toda morali smo se vsemu privaditi. Pisma, ki smo jih dobivali iz taborišča, so nam bila v razvedrilo. Nikoli ne bom pozabil, ko je prišla vest, da pridejo dekleta. Kakor v panju je vse vršalo. Ni bilo dolgo, ko so se najpogumnejši odločili, da jih gredo pričakat. Marsikateri si je takrat postavil temelje za bodoče življenje.

Kakor mi, fantje, so morala tudi dekleta odslužiti 'contract', zato smo prvo leto le bolj "fan-

tovali". Takoj po končanem 'contractu' smo se počasi začeli naseljevati v mestu Torontu, v katerem smo si začeli vsak po svoje ustvarjati domove. Toliko obljub *večne zvestobe* in v tako kratkem času slovenska skupnost v Torontu ne bo več doživela, poroka je sledila poroki. Veselje je bilo gledati zdrave in življenja polne obraze, ko so s ponosom in vso slovensko resnostjo izgovarjali pred Bogom tako pomembni "hočem" v zavesti, da se je zanje življenje šele začelo.

Leta teko, za nami je dvajset delavnih in v vsakem oziru zelo konstruktivnih let. Spomeniki, kot so: Cerkev Marije Pomagaj, cerkev v New Torontu, Slovenski dom, dve kreditni uniji so zadostni dokaz, da nismo spali niti duhovno, še manj pa kulturno. Ako nam bo uspelo to, kar smo s tolikim trudom ustvarili, prenesti na mlajše, bomo s ponosom lahko rekli: Začeli smo mi, sedaj pa je vaša dolžnost, da nadaljujete in skrbite, da slovenski jezik ne bo med prvimi, ki bo šel v pozabo!

Slovenski dom na 864 Pape Ave., Toronto, prireja v svrhu praznovanja 20-letnice zabavni večer. Zato vas vse prav prisrčno vabim, da bi 19. oktobra skupno pri dobri kapljici obudili čim več spominov in vse sestali s čim več poznanimi.

Na svidenje!

Torontčan

L. Ambrožič st.

OBLJUBA DELA DOLG

LVI.

Mislím, da je bila ena najbolj znanih družin v Prevaljah Dobrnikova. Za dober streljaj nad trgovcem je bilo veliko, čedno kmetstvo posestvo, okrog njega pa njive, senožeti in sadni vrtoči, obloženo drevje z najlepšimi sadovi. Sadja vseh vrst je bilo pri hiši dovolj. Kadar ni bilo ob večerih v društvi nobenega opravila, zlasti pa ob nedeljskih popoldnevih in večerih, smo se navadno zbrali pri tej družini, pa se potem tam zabavali z raznovrstnimi igrami, včasih pa tudi pri kakem delu pomagali. Pri tej hiši smo bili čisto domači, saj je bila to vsa naša, orlovska družina. Za večerjo je postavila mati pred nas skledo soka-močnika, ki so mu pa domačini rekli "kugelce" (Od kod so to vzeli, ne vem.) in skledo prerezanega krompirja. Če pomislim zdaj — kako skromni smo bili še takrat. Ne spominim se, da bi kdaj po večerji iskal že kak povečerjek. Vselej pa, predno smo odšli, naj nas je bilo 10 ali 15, smo morali

poklekni pateg domače 10-člane družine in smo odmolili rožni venec. Oče naprej, drugi smo odgovarjali za njim. Mir in blagoslov božji je stalno vladal nad to hišo. Dobri, verni in srečni so bili ti ljudje. Njihov mlajši sin se je tiste čase pripravljaj za duhovski stan. Če vem prav, je bil v salezijanskem zavodu v Veržeju. Le parkrat sem ga videl doma na počitnicah. Izredno se mi je ta družina vtisnila v spomin in mnogokrat se jo s hvaležnostjo spominjam. Mislim, da je bila brez vseh napak in vedno dobre volje.

Bila sta v Prevaljah dva konzuma, socialistični "rdeči" in klerikalni "črni". Splošno so imenovali črni — in rdeči konzum. Oba sta dobro uspevala. Bili smo si čisto dobri in če je kdaj kaj zmanjkalo v enem ali drugem, je takoj drugi priskočil na pomoč. In pomočniki obeh konzumov smo bili na hrani v restavraciji Rozman in vedno vsi pri isti mizi. Popolno prijateljstvo je vladalo med nami, čeravno smo si bili idejno popolnoma nasprotni mišljenj. Nikdar se nismo o tem prepirali in sploh malokdaj o tem razpravljali. Ob meji Avstrije in nemčurstva je bil le bolj poudarek na narodnosti — slovenstvu, zato idejne razlike niso prišle tako do izraza kot pri nas na Kranjskem. Po pravici povem, da sem se v takem ozračju bolje počutil kot doma, oziroma v Ljubljani, ko smo morali pri srečanju nasprotnika v mišljenju zavijati oči na vse mogoče načine in strani, da le ni bilo treba srečujočega v oči pogledati ali še celo pozdraviti. Ljudje smo pač ubogi in manjka nam prave ljubezni. Marsikaj se za prazen nič ali kapljico vode zasovražimo mesece in leta in nič ne pomislimo, kako obremenjujemo dušo s takim in enakim početjem. Pri tem se spominim, kako je bilo pred 30 leti doma. Bil sem od občine postavljen — prideljen k davčni komisiji, katera je obravnavala samo trgovine, obrt in gostilne. Prav nič te komisije niso imele opraviti s kmetijami in kmečkimi posestvi. Vendar so me nekateri večji posestniki obdolžili, da sem jim jaz kriv povišanja davkov, do katerega je v resnici prišlo zaradi nekih novih naklad, banovinskih ali občinskih, se ne spominjam več. Bil sem osumljen, da sem jaz to zakrivil in nihče jim tega ni mogel izbiti iz glave. Sovražili so me in starejši sin nekega posestnika iz naše vasi me ni pogledal več let in niti mi ni pri srečanju na moj pozdrav odzdravil. Namenoma sem ga ob vsaki priliki krepko pozdravil, pa je vselej

preslišal, kot bi ne bilo nič; niti ozrl se ni. Po pravici povem, da mi je bilo to zelo težko, zlasti še, ker se ga med tem večkrat videl pri obhajilni mizi...

(Dalje sledi)

Pri pogajanjih v Parizu vedno manj optimizma!

PARIZ, Fr. — Naša delegacija pri pogajanjih glede premirja v Vietnamu je bila prav do zadnjega optimistična. Iskala je povsod, — in tupatam tudi našla —, znake, da bodo Hočiminhovi diplomatje vendarle začeli resne razgovore o premirju. Pretekli teden je pa večina delegatov naše delegacije to upanje pokopala. Je prišla do sklepa, da se Hanoi noče resno pogajati z Johnsonovo administracijo in da bo rajše čakal na novo, ki prevzame ameriško upravo 20. januarja. Sedaj so opazili podobne znake tudi pri vietnamski delegaciji, tudi ona se nagiba k misli, da se bodo resni razgovori začeli šele v januarju.

Optimizma pa nista zgubila glavni delegat Harriman in njegov namestnik Vance, vendar pa nista več prepričana, da pesimisti nimajo prav. V krogih, ki so blizu naši delegaciji, pravijo, da je naša administracija napravila veliko napako, ko ni sredi poletja vsaj pretrgala bombardiranja Severnega Vietnamu. Takrat so namreč vietnamski komunisti opustili raketne napade na Saigon in omejili svoje vojaške akcije zunaj Saigona. To je bil trenutek, ko bi se dal zagovarjati konec bombardiranja Severnega Vietnamu. Tudi del diplomatov v Parizu je podobnega mnenja.

Zanimivo je, da je tudi v Saigonu zmeraj manj optimistov, ki verjamejo, da se bodo ameriške čete še cela leta vojskovala v Vietnamu. V Saigonu se je večina prebivalstva že sprijaznila z mislijo, da bodo komunisti kmalu vsaj soudeležni pri upravi.

Nov pritisk na Berlin?

BONN, Z. Nem. — Zahodni obveščevalni viri so prepričani, da bodo Rusi in Vzhodni Nemci začeli znova ovirati promet med Zahodnim Berlinom in Zahodno Nemčijo. V čem naj bi novi pritisk na zveze Zahodnega Berlina z Zahodno Nemčijo obstojal, trenutno še ni vidno, toda pričakujejo ga še pred koncem leta.

S pritiskom na Zahodni Berlin naj bi v Moskvi radi preskusili odpornost in trnost volje zahodnih sil. De Gaulle je preteklo soboto tekom svojega obiska tu obljubil Zahodni Nemčiji polno pomoč v slučaju, da bi sovjetski pritisk privedel do vojne. Isto sta storila Amerika in Anglija 17. septembra, toda to zagotovilo ni prepričalo ne Bonna ne Moskve!

Zahodna Nemčija se poganja za okrepitev vojaških sil NATO na zakljke. Tudi dva dobro ohranjena sode in dve lončeni posodi (crops). Kličite 481-4659.

Strelivo in zaloge v gore

WASHINGTON, D.C. — Zadnja številka U.S. News-a poroča iz Belgrada, da se v Jugoslaviji vztrajno pripravljajo na morebitne težave s strani Sovjetske zveze. Da na tišem organizirajo celice odpora, ki naj bi se skrile pod zemljo, če bi Sovjetska zasedla deželo. Moštvo, orožje, strelivo in druge potrebščine kopičijo v gorah Srbije in Črne gore.

Na vprašanje, zakaj vse te obrambne mere, odgovarjajo:

Kremelj nas ne napada samo zato, ker podpiramo Českoslovaško. Sovjetski vodniki napadajo zdaj našo vrsto komunizma, samo našo neodvisnost!

Review of International Affairs, ki izhaja v Belgradu, je v svoji zadnji številki zapisal, da je Sovjetska zveza s svojim vdorom na Českoslovaško prinesla v mednarodne odnose nov element — možnost, da "vodijo socialistične države vojno druga proti drugi".

Kljub vsemu rohenju v Moskvi ne računajo nepristranski opazovalci mednarodnega položaja za verjetnostjo napada ZSSR na Jugoslavijo. V Belgradu pripominjajo, da "ti niso računali tudi na sovjetski vdor na Českoslovaško".

CLEVELAND, O.

Delo za moške & ženske

POMOČ V KUHINJI

POSPRAVLJALCI

MIZ

STREZNICE

POMIVALCI

POSODE

Vse izmene. Zahtevana starost nad 18 let. Strežnice morajo biti nad 21 let. Vse ugodnosti, hrana, posojila. Oglasite se osebno od 2. do 4. pop. vsaki dan.

BROWN DERBY SKYWAY

4998 Rocky River Drive

(190)

Ženske dobijo delo

Gospodinja

Iščemo gospodinja, 5 dni tedensko, stalno. Lepa soba, dobra plača, v Shaker Heights. Kličite WY 1-4999.

(190)

Female Help Wanted

Help Wanted

Cook's Assistant

Hours from 9 to 2

Ideal for neighborhood woman with children in school. Call 361-5214

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Avenue

(x)

Light Assembly

of electronic parts. Will train. Call 781-1911

(190)

Waitress wanted

experienced, days, salary. Good tips. No Sundays or Holidays.

OSBORN COFFEE SHOPPE

1018 Huron Rd.

(192)

MALI OGLASI

Preča napredaj

Srednje velikosti, za grozdje, na zakljke. Tudi dva dobro ohranjena sode in dve lončeni posodi (crops). Kličite 481-4659.

(190)

Za vsa popravila električnih napeljav v vaših domovih se s polnim zaupanjem obrnite na rojaka

VLADIMIRJA NOSAN

telefon 261-8489

Kličite ob vsakem času! Pridem takoj! Delo zajamčeno in poceni!

(189)

Prostorna in udobna!

Ta hiša ima 6 spalnic, 3½ kopalnice, stanovanjsko sobo z ognjiščem, veliko jedilno sobo, kuhinjo z koticom, klet, 2 dvojni garaži. Na dvojnem lotu na mirni cesti blizu Lake Shore Blvd.

A. C. SHIELDS, REALTOR

9171 Chillicothe Rd.

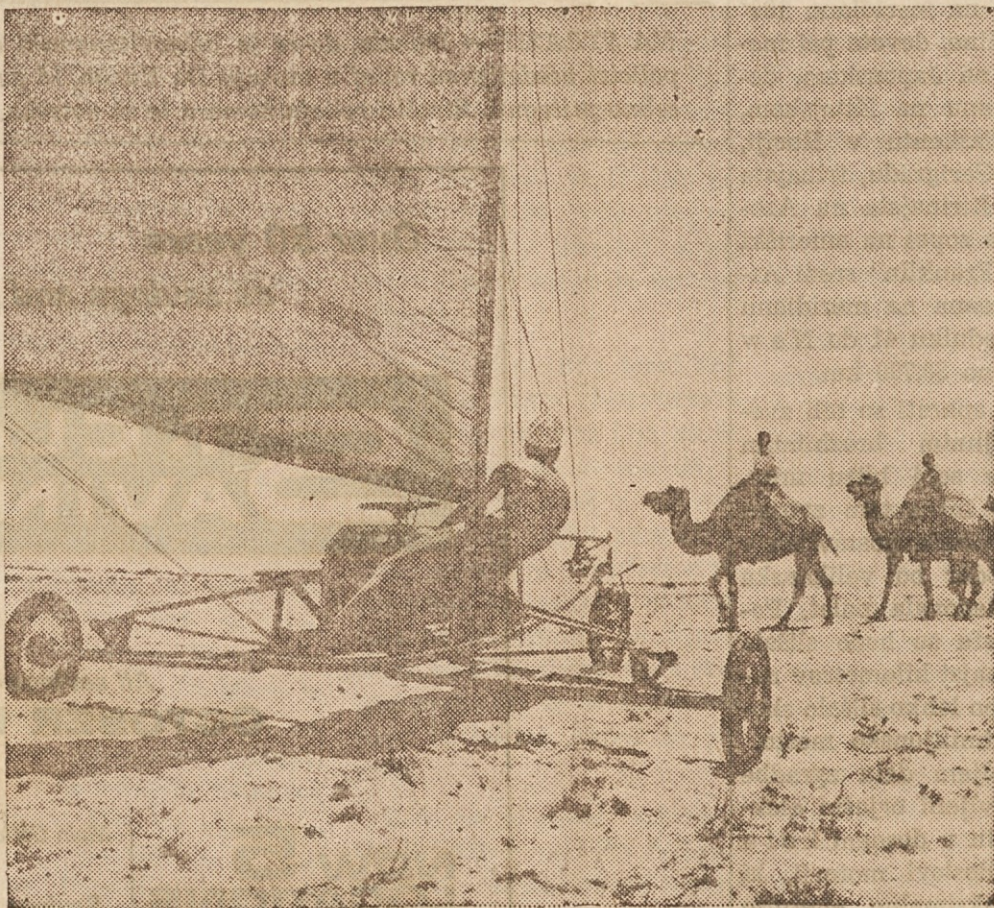
Kirtland, O. 946-4242

(190)

Sobe se odda

Tri čiste sobe se oddajo čistim, mirnim ljudem, možu in ženi, ali samcu. Vpraša se na 1196 Norwood Rd.

(192)

PUSČAVSKE LADJE — Običajno imenujejo kamele "pusčavske ladje", na sliki pa vidimo res nekako jadnico v puščavi Karakum v Sovjetski Aziji.

IZUM

spisala

METOD JENKO in
VIKTOR HASSL

Alfred je kar požiral, saj so veliko pisali o tem, kar ga je najbolj zanimalo. Bral je, da na Rollandovem posestvu postavljajo velikanski stadion in da delo izvrstno napreduje. Med besedilom je bilo veliko podob, črtežev in načrtov. Casopisi so objavljali tudi sliko Simona Blumenherza. Ko je Alfred zagledal Simona, se je sladko nasmehnil in jo pomazal in tako pokazal Willsu, rekoč: "Wills, vidiš to sliko, kako je namazana; tako se bo namazal ta človek, ker tega načrta brez Erwina in mene ne bo mogel izvesti." Wills ga je vprašal, kaj s tem meni, toda Alfred mu tega ni hotel izdati in ga rajši previdno speljal na drug pogovor.

Wills je moral večkrat v mesto po opravkih. Vsakokrat je prinesel s seboj časopisov. Listi so o delu vedno več in obširneje poročali. Med drugim so objavili zanimivo Simonovo izjavo, da bo v kratkem delo končano, da pa ima napraviti še nekaj poskusov. Kljub temu je upati, da bo v kakih petih mesecih stvar dovršena; tedaj bo svet strme občudoval največji izum v so-

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN AND RESTAURANT
Established business. Two story brick bldg. New equipment. Estate settlement. PH. 344-8534.

(189)

CHINCHILLA BUS. FOR SALE.

By owner. Original inv. \$2,500. Must see. Good 22 animals. Call anytime after 4 p.m. 755-5999.

(189)

GAS SERVICE STATION — Death of owner forces sale of good going sta. Sale or lease. Busy tri-cor. Pvt. party. 731-6453

(189)

FOR SALE BY OWNER

BOUTIQUE — Women's Prime Rush St. area. Corner State-Chestnut. — Call 543-4893.

(189)

REAL ESTATE FOR SALE

WOOD DALE DELUXE 2 flat, 3 bedrms. 1½ baths, washer, dryer. Hallmark range, dishwasher, refrigerator, Garbage disposal in each apt. Air-conditioning. Call 766-2587.

(189)

WOOD DALE — 3. Bedrm. Brick ranch. Lge. paneled fam. rm. 1½ ba. Built-in 18 cu. ft. refrig., range, washer-dryer. All tile kit. Custom Birch cab. Alum. Storms, screens. 2 car gar. Lge. lot. well landscaped. \$31,500. 766-2587.

(189)

OAK PARK — BRK. 2 Flat. 2-5's., gas ht, 220 wiring. Cer. tile baths, Birch cab. kitch. New dec. Excell. cond. Close to all transp. 1st fl. avail. 383-1841.

(190)

DREAM HOME—St. Genevieve Compl. Modern & decorated. 6 Room Brk. Octagon. Pan. fam. rm. Mod. Kit. & bath. Fully carpeted. Lge. bsmt. 2 car gar. BE 5-9660.

(190)

JUSTICE — BRK. 2½ Yr. 4 Flat w. bsmt. Nr. 79th & Harlem. May assume 6% Mortgage. 2 bdrm. ea. apt. fully ctd. Cer. ba. Stove & Refrig. \$58,000. PR 6-4205.

(190)

FOR SALE BY OWNER

34 Acres—w. water sewer and new school. Nr. stores. Joins Village. 44 mi. N.W. of Loop. Ideal for builder or investor. Call Eves. SP 5-2667.

(190)

dobni tehniki.

Na glas se je zasmejal Alfred, ko je vse to prebral in od veselja poskakoval. Iz srca privoščil Simonu sramoto, ki ga mora doleteti. Izjava se mu je zdela važna, zato jo je iztrgal in spravil, da se ne bi izgubila.

Petnajsto poglavje.

Dolgi šest mesecev je že minulo. Na Rollandovem posestvu se je vse izpremenilo. Zalostne duševine prvih dni so zrasle v mogočne stavbe in dale okolici veličasten videz. Sredi manjših zgradb se je vzpenjalav oblake mogočna osemnadstropna stavba, grajena v najkrajšem času in v najmodernejšem slogu; tu je bil vsak kotiček umno izražen. Srednji del stavbe je bil precej višji od stranskih. Iz obeh strani srednjega dela sta štrlela v zrak mogočna odra; na desni je bil odletni oder, obrnjen v smer sever—jug; tu je bila tudi oddajna celica s smerjo proti zahodu. Ta se je lahko obračala na vse strani neba. Na levi je bil oder za pristajanje električne gondole. V glavnem, srednjem delu mogočne zgradbe je bila postavljena oddajna postaja, ki je imela nalogo izžarevati električno energijo, ki jo bo potrebovala gondola za polet okoli sveta.

Pod odletnimi napravami je bila zanimivo opremljena soba, od koder bo pilot vodil gondolo

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

Flight Loaders
Set-Up Men

Full time days. All Company Benefits including Company paid lunch. — Apply any day 9-5 P.M.

ABC GLADIEUX IN-FLIGHT
Catering Kitchen

2301 S. Mt. Prospect Rd.
Des Plaines

(191)

FEMALE HELP

NIGHT SALAD GIRLS
NIGHT BELT
PRODUCTION GIRLS

Full time, all company benefits including company paid lunch. Apply any day 9-7 P.M.

ABC GLADIEUX IN-FLIGHT
CATERING KITCHEN

2301 So. Mt. Prospect Road
Des Plaines, Illinois

(191)

BUSINESS OPPORTUNITY

CANDY ROUTE

150 Established accounts. So. Side Chicago. Hammond-Gary area. Call 656-6565

(191)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 13 Apts. 2 Story Yellow brick. 5 car brick gar. Income \$20,200, net \$14,000. in good rental area. Vicinity Belmont-Keeler. SP 2-8174

(191)

ORLAND TOWNSHIP—
Sandburg, H.S.

Dist. New 4 bdrm. on ½ ac. lot. Firepl. Intercom. patio, part bsmt. Nr. Country club. Mid 40's. 14952 Meadow Lane. FI 9-0033

(191)

BY OWNER — 2 Flat with furn. Tile bath, kitchen. 2 car gar. Like new. 5 and 5 rooms. \$15,500. Near Everything. PH. 521-7381

(190)

na poletu. V desnem kotu te tajinstvene sobe je stala miza z najrazličnejšimi stroji in merili. Na to mesto bo pred poletom sedel Simon Blumenherz in od tod vodil gondolo polnih 24 ur. Na levi strani mize je bil ročaj za ravnanje elektromotorjev, ki bodo izžarevali električno energijo. Nad tem ročajem sta bila pritrjena dva ampermetra in voltmeter. Na desni strani je bila še posebna priprava, ki naj bi določala gondoli brzino s pomočjo elektromagnetov. Gondola bi v višini 20 do 30 tisoč metrov razvijala brzino do sto tisoč kilometrov na uro. S tem ročajem je bila zvezana nalašč zato prirejena magnetna tuljka, skozi katero bi tekli istosmerni električni tok za jačjenje magnetna okoli oddajne in sprejemne celice. Na obeh straneh ročaja so drobne številke zaznamovale brzino, začeni zgoraj z O pa navzdol do 150 tisoč kilometrov. Nad tem čudnim ročajem sta nova dva ampermetra in voltmeter.

Sredi med obema ročajema je bila steklena odprtina, skozi katero je bilo videti v spodnjem delu zgradbe velikansko zemsko oblo v premeru 50 metrov: njena površina je bila izdelana z vzboklinami. Namesto zemeljske magnetne osi je bil postavljen poseben elektromagnet. Os je bila pritrjena na posebno pripravo, ki je oblo vrtela okoli osi do tisočinke sekunde vzporedno z zemljo. Prečudovito kollesje v velikanski radijski uri je merilo čas in poganjalo oblo. Kjer leži New York, je bil postavljen majhen model. Stikala tu so bila neposredno zvezana z glavnimi, tako da sta oba hkrati in enakomerno delovala. Nad razgledno odprtino je bila še ena merilna priprava za brzino in druga za gostoto izžarevane električne struje. V tem merilu je bila lestvica rdeče zaznamovana. Kazalo je bilo treba držati stalno na rdeči črti, kar je pomenilo, da se električna energija obdrži neprekinjeno strnjena od oddajne do sprejemne postaje okoli sveta. Na levi strani je bila še druga, nekoliko večja oddajna in sprejemna postaja, ki je imela posebno nalogo, da vzdržuje zvezo odletne naprave z gondolo. Izpod te postaje je bilo še štirinajst sprejemnih postaj, ki je bila vsaka zase zvezana z mesti, nad katerimi bo plavala gondola.

Kot odhodna postaja je bil določen New York, prva kontrolna postaja pa v bližini Chikaga, druga Cheyenne, tretja Eureka na obali Tihega oceana, četrta na ameriški bojni ladji "Tiger", ki je bila postavljena na meridianu 140° in vzporedniku 41 zahodne dolžine, peta na ameriški bojni ladji "Lincoln", šesta na tretji ladji "Washington", na meridianu 160° in istem vzporedniku, sedma na prvi japonski bojni ladji "Mitsuko" na meridianu 180°, osma na drugi japonski bojni ladji "Togo" na meridianu 160° vzhodne dolžine, deveta pri mestu Aomori na Japonskem, deseta v Kalganu na Kitajskem, enajsta v Taškentu v Rusiji, dvanajsta v Carigradu, trinajsta v Madridu, štirinajsta na Azorih, petnajsta zopet na ameriški bojni ladji "Franklin" sredi Atlantskega oceana na meridianu 45° in vzporedniku 41 do New Yorka. Skupno 30.700 km.

Sprejemni aparati so bili zvezani z majhnim brezhibnim zvočnikom v sobi blizu mize, hkrati pa je bil s tem zvezan velikanski zvočnik, postavljen v smer, od koder bo velikanska množica zasledovala polet. Poročila o poletu se bodo slišala deset do petnajst kilometrov naokrog in jih bo lahko slišalo skoraj vse desetmilijonsko mesto.

V še globljem delu zgradbe so bili postavljeni orjaški električni stroji in v desnem kotu velikanski Dieslovi motorji, ki razvijajo maksimalno energijo pet milijonov konjskih sil. Ta del zgradbe, kjer so bili zapo-

sleni številni mehaniki, je bil popolnoma ločen od drugih oddelkov. Nad samo oblo in pod odletnim odrom je pripravljen prostor za silno močne žarnice s tremi anodami. Do same mize, od koder se vse vodi, so držale dvajset metrov visoke železne stopnice. Na zunanjem gornjem delu je stala gondola, pokrita z veliko ponjavo.

Znotraj je bila gondola potrato opremljena. Na sprednjem in zadnjem delu sta bila pritrjena neizmerno močna žarometi, ki bosta lahko svetila v daljavo desetih kilometrov, skupna dolžina žarkov bo potemtakem znašala dvajset kilometrov in jo bo s prostim očesom lahko opazil sleherni zemljan na vsej dolgi poti.

Sredi gondole je stala mizica, sprednji del pa je bil določen za razgled; na tem koncu so bile montirane tri oddajne postaje. Ena naj bi služila zvezi z notranjostjo zgradbe, druga zvezi z zunanjim delom stavbe, ta bi sproti obveščala nestrpne gledalce, tretja pa bi vzdrževala zvezo s kontrolnimi postajami, da bodo lahko vsak čas ugotavljali položaj gondole. V zadnjem koncu je bila shramba za kisik. Poleg tega so bile še razne meteorološke in druge naprave,

ki bodo služile znanstvenemu raziskovanju. Spodaj so motorji za ohlajevanje prednjega dela gondole, ki se bo ob veliki brzini močno ogrela. V zgornjem delu, na vsakem koncu železnega magneta je kanal za električno nosilno moč. Blesk teh aparatov, raznih višinskih in drugih meril kar vid jemlje. Na zunanjem delu lahko opaziš velika izbočena vrata, ki se dajo tesno zapreti, kar je za polet v stratosfero nujno potrebno.

(Dalje prihodnjič)

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI /
OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMEMBO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROCNINO

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

NA STRAŽI? — Izgleda, da se je južnovietnamski državni policist vsedel pred relief v muzeju Da Nanga, ki ga je posebnost pritegnil. Stražiti reliefa nemara le ni potreba.

NENAČNO STRAŠILO — V "Vojakovih pripovedkah" Stravinskega, ki so jih nedavno predvajali v Londonu na Angleškem, nastopa tudi "Vrag", kot ga vidimo na sliki. Predstavljata ga dve osebi.

Over 50 years

as savings and home loan

specialists

ST. CLAIR
SAVINGSAll savings deposited through
OCTOBER 15th EARN4 1/4 %
from October 1st
(current rate)NOW 5
LOCATIONSMain Office: 813 EAST 185th STREET • 26000 LAKE SHORE BLVD.
6235 ST. CLAIR AVENUE • 25000 EUCLID AVENUE
Savings Certificates available 6135 WILSON MILLS ROAD